

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๗
วันพุธที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒

ศิลปวัฒนธรรมสาร

สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
๕๑ ม.๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๑๐๐

โทร. ๐-๓๕๔๗๑-๐๖๔ แฟกซ์ ๐-๓๕๔๗๑-๐๖๔ www.rbru.ac.th

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีทรงโปรดดอกไม้เป็นอย่างยิ่ง

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีทรงโปรดดอกไม้เป็นอย่างยิ่ง เมื่อทรงว่างจากพระราชกรณียกิจแล้วก็โปรดที่จะประทับในเรือนเพาะชำ ทรงปลูกต้นไม้ รดน้ำ ใส่ปุ๋ยด้วยพระองค์เอง บริเวณพระตำหนักใหญ่ และพระตำหนักดอนแค จึงดงามด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด ทั้งไม้ยืนต้น เช่น มะฮอกกานี ราชพฤกษ์ (คูณ) ศรีตรัง เสลา อินทนิล หางนกยูงฝรั่ง และเหลืองอินเดีย ซึ่งให้ทั้งความร่มรื่นและความงามยามที่ดอกบานสะพรั่ง ส่วนไม้พุ่มที่ช่วยเติมแต่งสีสันและให้กลิ่นหอม ล้วนมีหลากหลาย เช่น ต้นทม แก้ว แคล่ฝรั่ง โศกสปีน ดอนญ่า เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีไม้เถาเลื้อย เช่น พุทธรักษา พวงแสด พวงทอง พวงชมพู พวงแก้วแดง พวงคราม พวงโกเมน และพวงหยก ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ที่หายากและมีดอกที่สวยงามแปลกตา ส่วนตามถนนบริเวณพระตำหนักทรงปลูกว่านสี่ทิศ บัวสวรรค์ ซึ่งเป็นไม้ดอกประเภทหัว (Bulbs) เมื่อถึงฤดูกาลก็จะมีดอกที่สร้างสีสันสดใสโดยรอบบริเวณพระตำหนักทั้งสอง

บริเวณที่เป็นสวนดอกไม้ส่วนพระองค์ อยู่ด้านตะวันออกของพระตำหนักใหญ่ เป็นสวนดอกไม้เมืองหนาว มีสระเลี้ยงเต่า เลี้ยงปลา และสระน้ำที่สร้างเป็นระดับลดหลั่นกันลงมาเพื่อให้น้ำไหลรินสู่เบื้องล่าง สวนดอกไม้แห่งนี้เป็นที่ทรงสำราญพระราชหฤทัยของพระองค์ตลอดเวลาที่ประทับ ณ สวนบ้านแก้ว

พันธุ์ไม้วังสวนบ้านแก้วบริเวณรอบพระตำหนักเทา ณ ปัจจุบัน

กระดังงาสงขลา กระเทียมเถา กระบองเพชร ว่านกาบหอย โกสน กุ่มบก กาฬพฤกษ์ แก้ว กระเทียมเถา ข่อย เข็มขาว เข็มญี่ปุ่น เข็มสามสี แคล่ฝรั่ง งาช้างเงาะบางยี่ขัน จำปี จำปา ชงโค ชบา ชมนาด ดอนญ่าแดง ตะแบก พวงแสด พวงคราม พวงหยก ลีลาวดี ทองหลวงดำงาเทียนทอง ไทรยอดทอง บานบุรีเหลือง ประคู้ ปัดเตเวีย พิภูล พลับพลึง พุดตาน มะฮอกกานีใบใหญ่ ฯลฯ

วันฉัตรมงคล

วันฉัตรมงคล 5 พฤษภาคม

วันฉัตรมงคล หมายถึง พระราชพิธีฉลองพระเศวตฉัตรสิริราชกกุธภัณฑ์ พระแสงประจำรัชกาล ทำในวันซึ่งตรงกับวันบรมราชาภิเษกเสวยราชสมบัติตามราชประเพณี (ความหมาย ตาม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕)

ประวัติความเป็นมา พระราชพิธีฉัตรมงคลรัชกาลปัจจุบัน ตรงกับวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงกระทำพระราชพิธีพระบรมราชาภิเษกเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นลำดับที่ ๙ แห่งราชวงศ์จักรี จึงถือว่าวันที่ ๕ พฤษภาคม ของทุกปีเป็นวันมงคลสมัย พสกนิกรและรัฐจึงได้ร่วมกันจัดพระราชพิธีขึ้นเรียกว่า รัฐพิธีฉัตรมงคล บ้างก็เรียก พระราชพิธีฉัตรมงคล

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ มีเพิ่มการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า อาลักษณ์อ่านคำประกาศ ยิงปืนใหญ่เฉลิมพระเกียรติ ชุมนุมถวายบังคมพระบรมรูปสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช เวียนเทียนสมโภชเครื่องราชกกุธภัณฑ์

พระราชพิธีฉัตรมงคล เริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ โดยทรงมีพระดำริว่า วันที่พระองค์ได้เสด็จเถลิงถวัลราชสมบัติบรมราชาภิเษกนั้น เป็นมหามงคลสมัยซึ่งประเทศทั้งปวงที่มีพระเจ้าแผ่นดินย่อมนับถือวันนั้นเป็นวันนักขัตฤกษ์มงคลกาล แต่ในกรุงสยามมิได้มีการนักขัตฤกษ์อันใด ครั้งนี้วันบรมราชาภิเษกของพระองค์ตรงกับสมัยที่เจ้าพนักงานได้สมโภชเครื่องราชูปโภคแต่เดิมมา ควรที่จะมีการสมโภชพระมหาเศวตฉัตรให้เป็นสวัสดิมงคลแก่ราชสมบัติ จึงได้ทรงพระราชดำริจัดการพระราชกุศลพระราชทานชื่อว่า ฉัตรมงคล นี้ขึ้น การพระราชพิธีฉัตรมงคลเมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงริเริ่มนั้น มีสวดการมนต์เลี้ยงพระ เวียนเทียนสมโภชพระมหาเศวตฉัตร ที่พระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาทและพระที่นั่งไพศาลทักษิณ

ครั้นสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ การพระราชพิธีฉัตรมงคลได้เพิ่มการพระราชกุศลทักษิณานุประทานซึ่งเป็นการบำเพ็ญพระราชกุศลสนองพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช ตอนหนึ่งพระราชพิธีฉัตรมงคลซึ่งเป็นการเฉลิมฉลองที่ได้บรมราชาภิเษกอีกตอนหนึ่งพระราชพิธีทักษิณานุประทาน และพระราชพิธีฉัตรมงคล

ในปัจจุบัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดงาน ๓ วัน วันแรกตรงกับวันที่ ๓ พฤษภาคม เป็นงานพระราชกุศลทักษิณานุประทาน ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย อุทิศถวายแด่พระบรมราชบูรพการี เป็นพิธีสงฆ์ พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์แล้วพระราชทานถวายพระธรรมเทศนา พระสงฆ์สวดปกรณัมพระบรมอัฐิสมเด็จพระบรมราชบูรพการี

วันที่ ๔ พฤษภาคม เริ่มพระราชพิธีฉัตรมงคล หัวหน้าพราหมณ์ อ่านประกาศพระราชพิธีฉัตรมงคล พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์เย็นวันที่ ๕ พฤษภาคม เป็นวันฉัตรมงคล มีงานเลี้ยงพระและสมโภชเครื่องราชกกุธภัณฑ์ ตอนเที่ยงทหารบกทหารเรือยิงปืนใหญ่เฉลิมพระเกียรติฝ่ายละ ๒๑ นัด ในวันนี้จะทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานด้วย

เยี่ยมชม “วังสวนบ้านแก้ว”

สถิติผู้เข้าชม วังสวนบ้านแก้ว(พระตำหนักเทา) ประจำเดือนมีนาคม ๕๒

วันที่เข้าชม	ผู้เยี่ยมชม	จำนวน
๒ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๑๕
๔ มีนาคม ๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	๑๕
	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	๔๐
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	๔๐
๕ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๑๘๐
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๓๐
๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒	โรงเรียนบ้านพระแก้ว จังหวัดสุรินทร์	๔๐
๑๓ มีนาคม ๒๕๕๒	รศ.เพ็ญแสงและคณะ	๑๐
๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๕๐
๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๑๕
๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๕๐
๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๒๐
๒๒ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๓๐
๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวต่างชาติ	๒๐
	สภาพพัฒนาการเมืองสถาบันพระปกเกล้า	๒๐
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	๒๐
๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒	ผู้เข้ารับการอบรมตรวจสอบภายใน	๔๐
๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๕๐
๒๗ มีนาคม ๒๕๕๒	สำนักงานลาดกระบัง กทม.	๑๔๐
	รวมผู้เข้าชม	๘๒๕

พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมท้องถิ่น จันทบุรี “วังสวนบ้านแก้ว” (พระตำหนักแดง)

สถิติผู้เข้าเยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ประจำเดือน มีนาคม ๕๒

วันที่เข้าชม	ผู้เยี่ยมชม	จำนวน
๒ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๑๕
๔ มีนาคม ๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง	๑๕
	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	๔๐
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	๔๐
๕ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๑๘๐
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๓๐
๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒	โรงเรียนบ้านพระแก้ว จังหวัดสุรินทร์	๔๐
๑๓ มีนาคม ๒๕๕๒	รศ.เพ็ญแสงและคณะ	๑๐
๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๕๐
๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๑๕
๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๕๐
๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๒๐
๒๒ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๓๐
๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	๒๐
	สภาพพัฒนาการเมืองสถาบันพระปกเกล้า	๒๐
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	๒๐
๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒	ผู้เข้ารับการอบรมตรวจสอบภายใน	๔๐
๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒	นักท่องเที่ยวทั่วไป	๕๐
๒๗ มีนาคม ๒๕๕๒	สำนักงานลาดกระบัง กทม.	๑๔๐
	รวมผู้เข้าชม	๘๒๕

บรรณาธิการ : รศ.นันทนีย์ กมลศิริพิชัยพร
 กองบรรณาธิการ : นายสมศักดิ์ นิโรจน์, นายปิยะวัฒน์ เวชการี,นางสาวพร เกตุเล็ก